

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

5 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നം ഇല്ലാത്ത ചോദ്യം നം. 2161

06-07-2022 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

മൃഗജന്യരോഗങ്ങൾക്കെതിരെ മുൻകരുതൽ

ചോദ്യം	ഉത്തരം
<p align="center">ശ്രീ ജി സ്റ്റീഫൻ</p>	<p align="center">ശ്രീമതി വീണാ ജോർജ്ജ് (ആരോഗ്യ- വനിത-ശിശുവികസന വകുപ്പ് മന്ത്രി)</p>
<p>(എ) മൃഗജന്യരോഗങ്ങൾ ചെറിയ തോതിലെങ്കിലും വീണ്ടും പടരുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ ഇതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നടത്തുന്ന മുൻകരുതലുകൾ എന്തെല്ലാമാണെന്ന് വിശദമാക്കാമോ;</p>	<p>(എ) മൃഗജന്യരോഗങ്ങളിൽ പ്രാണിജന്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പ്രധാനമായും സ്ക്രബ് ടൈഫസ് (ചെള്ളുപനി), വെസ്റ്റ് നൈൽ ഫീവർ, ക്യാസനൂർ ഫോറസ്റ്റ് ഡിസീസ് (കരങ്ങുപനി), ജപ്പാൻ ജരം എന്നിവയാണ് കാണപ്പെടുന്നത്.</p> <p>രോഗനിയന്ത്രണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി രോഗനിരീക്ഷണം ശക്തിപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. രോഗ പരിശോധനയ്ക്കു വേണ്ട സംവിധാനം ജില്ലകളിൽ സജ്ജമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ചെള്ളുപനി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെടുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ പ്രതിരോധ/ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി താഴെപ്പറയുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തിവരുന്നു.</p> <p>വീടുപരിസരത്തുള്ള പാഴ്ചെടികളും മറ്റും വെട്ടി നശിപ്പിച്ച് അവയിൽ താവളമടിച്ച കാണാറുള്ള ചെള്ളുകൾ മനുഷ്യരിലേയ്ക്ക് എത്താനുള്ള സാഹചര്യം ഇല്ലാതാക്കുന്ന പ്രവർത്തനം നടത്തി വരുന്നു.</p> <p>ചെള്ളുകളെ നശിപ്പിക്കാനായി 1% വീര്യമുള്ള സിന്തെറ്റിക് പൈറിത്രോയ്ഡ് എന്ന കീടനാശിനി കുറ്റിച്ചെടികളിലും, വീടിന് ചുറ്റും, എലിയുടെ സഞ്ചാരപഥത്തിലും സ്പ്രേ ചെയ്യുന്ന പ്രവർത്തനം ചെയ്തു വരുന്നു.</p> <p>വീട്ടിലും പരിസരത്തും ആഹാരാവശിഷ്ടങ്ങൾ അലക്ഷ്യമായി വലിച്ചെറിഞ്ഞ് എലികളെയും മറ്റും വീട്ടിലേയ്ക്ക് എത്താൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന സാഹചര്യം ഒഴിവാക്കാൻ പൊതുജനത്തിന് ബോധവൽക്കരണം നടത്തി വരുന്നു.</p> <p>ചെള്ളുകളുടെ സാന്നിധ്യം ഉണ്ടാകാൻ സാധ്യതയുള്ള ഇടങ്ങളിൽ പ്രവേശിക്കുന്നവർ വ്യക്തിഗത സുരക്ഷയ്ക്കായി കാലുറകൾ ധരിക്കുന്നതിനും, ചെള്ളിനെ അകറ്റുന്നതിനുള്ള</p>

ലേപനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനും, ശരീരം സോപ്പ് ഉപയോഗിച്ച് കഴുകി വൃത്തിയാക്കിയ ശേഷം വീട്ടിലേക്ക് പ്രവേശിക്കുന്നതിനും ഉള്ള ബോധവൽക്കരണം നൽകിവരുന്നു.

ഇണികൾ കഴുകി വൃത്തിയാക്കിയ ശേഷം പുല്ലിലും, ചെടികളിനേലും ഇട്ട് ഉണക്കുന്ന ശീലത്തിനെതിരെയും ബോധവൽക്കരണം നൽകി വരുന്നു.

രോഗം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെടുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപന മേധാവികളുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ ഇന്റർസെക്ടറൽ മീറ്റിംഗ് കൂടി പ്രത്യേക ആക്ഷൻ പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കി പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തി വരുന്നു. ബോധവൽക്കരണത്തിനായി സോഷ്യൽ മീഡിയ പ്ലാറ്റ് ഫോമുകളും, പ്രിൻ്റഡ് മെറ്റീരിയലും ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നു.

ഓരോ ആഴ്ചയിലും IDSP മീറ്റിംഗുകൾ ജില്ലാതലത്തിലും സംസ്ഥാന തലത്തിലും സംഘടിപ്പിച്ച് നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകിവരുന്നുണ്ട്.

ഏപ്രിൽ 13 മുതൽ 'മൃത്യുഞ്ജയം' എന്ന എലിപ്പനി നിയന്ത്രണ പരിപാടി സംസ്ഥാനത്ത് നടത്തിവരുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി എല്ലാ ആരോഗ്യ സ്ഥാപനങ്ങളിലും ഡോക്ലിസൈക്ലിൻ ഉണ്ട് എന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തുകയും രോഗലക്ഷണമുള്ളവർക്ക് യഥാസമയം ഡോക്ലിസൈക്ലിൻ നൽകുകയും എലിപ്പനി രോഗം കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനായി ലബോറട്ടറി സംവിധാനം ഉറപ്പുവരുത്തുകയും ചെയ്തു വരുന്നു. എലിപ്പനി നിർണ്ണയത്തിൽ വിദഗ്ദ്ധ പരിശീലനം ലഭിച്ച മൈക്രോബയോളജിസ്റ്റുകളേയും പാത്തോളജിസ്റ്റുകളേയും RTPCR സംവിധാനമുള്ള ലബോറട്ടറികളിൽ സംശയമുള്ള രോഗികളിൽ RTPCR നടത്തുന്നതിനായി നിയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു. ദേശീയ ആരോഗ്യ പദ്ധതിയിലെ പി.ഐ.പി, സംസ്ഥാന പ്ലാൻഫണ്ട് ഇവ ഉപയോഗിച്ച് തീവ്ര IEC പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തിവരുന്നു. കൂടാതെ രോഗസാധ്യത കൂടുതലുള്ള തീര പ്രദേശങ്ങൾ, ഗിരിവർഗ്ഗ മേഖലകൾ, ഇതര സംസ്ഥാന തൊഴിലാളികളുടെ വാസസ്ഥലങ്ങൾ, നഗര-ഗ്രാമീണ ചേരികൾ, നഗരവൽകൃത പ്രദേശങ്ങൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ പ്രത്യേക പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തി വരുന്നു. വളരെ വേഗം രോഗനിർണ്ണയം നടത്തി ചികിത്സ ഉറപ്പാക്കാൻ ലെപ്റ്റോസൈറ്റോസിസ് RTPCR പരിശോധന നടത്തി വരുന്നു. തിരുവനന്തപുരം സ്റ്റേറ്റ് പബ്ലിക്

ഹെൽത്ത് ലാബ്, തൃശൂർ മെഡിക്കൽ കോളേജ് എന്നിവിടങ്ങളിൽ ഈ സംവിധാനം ലഭ്യമാണ്.

കൂടാതെ, നിലവിൽ എല്ലാ മെഡിക്കൽ കോളേജുകളിലും പ്രധാന സർക്കാർ ആശുപത്രികളിലും പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് ലാബുകളിലും എലിപ്പനി രോഗനിർണ്ണയത്തിനുള്ള ഐ.ജി.എം. എലൈസ പരിശോധന നടത്തുന്നുണ്ട്.

വെസ്റ്റ് നൈൽ ഫീവർ, ജപ്പാൻ ജ്വരം എന്നിവ തടയുന്നതിന് കൊതുക് നശീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഊർജ്ജിതമായി നടത്തി വരുന്നു. ഈ രോഗങ്ങൾക്ക് കാരണമായ അണുക്കൾ മൃഗങ്ങളിലും കാണപ്പെടുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പിന്റെ സഹകരണത്തോടെ മൃഗങ്ങളിൽ പഠനം നടത്തുന്നതിനുവേണ്ട നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ ദേശാടനപ്പക്ഷികളിൽ അകാരണമായ മരണം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെടുന്ന സ്ഥലങ്ങളിലും, മൃഗങ്ങളിൽ തുടർച്ചയായ ഗർഭച്ഛിദ്രം സംഭവിക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങളിലും ഒരു വാണിംഗ് സിഗ്നൽ (രോഗസാധ്യത) ആയി എടുത്ത് പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഊർജ്ജിതപ്പെടുത്താൻ വേണ്ട നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

വയനാട് ജില്ലയിൽ ക്യാസന്റർ ഫോറസ്റ്റ് ഡിസീസുമായി (കുരങ്ങുപനി) ബന്ധപ്പെട്ട് വാക്സിനേഷൻ ഊർജ്ജിതപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. വനവിഭവങ്ങൾ ശേഖരിക്കാൻ പോകുന്ന വനവാസികൾക്ക് ടിക് റിപ്പലന്റുകൾ നൽകിവരുന്നുണ്ട്. കൂടാതെ കാട്ടിനോടുത്ത് താമസിക്കുന്നവരുടെ വളർത്തുമൃഗങ്ങൾക്കും ടിക് റിപ്പലന്റുകൾ തേച്ചുകൊടുക്കുന്നതിനും നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ടിക്, മൈറ്റ് തുടങ്ങിയവയുടെ നിയന്ത്രണത്തിനായി കീടനാശിനി പ്രയോഗവും നടത്തി വരുന്നു. മൃഗജന്യ പ്രാണിജന്യരോഗ നിയന്ത്രണത്തിന് വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപിപ്പിച്ചുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ നടത്തി വരുന്നു.

മൃഗജന്യരോഗങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും ജനങ്ങളിൽ ഇതു സംബന്ധിച്ചുള്ള ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനും സംസ്ഥാനത്ത് ആരോഗ്യ വകുപ്പ് ഇതര വകുപ്പുകളുടെ സഹകരണത്തോടെ വിവിധ ക്യാമ്പയിനുകൾ സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ വർഷവും പ്രസ്തുത ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ

		<p>ആരോഗ്യജാഗ്രതയുടെ ഭാഗമായി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.</p>
<p>(ബി) മുൻകാലങ്ങളിൽ സർക്കാർ ഇതിനായി സ്വീകരിച്ച ശക്തമായ പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങളും, മുന്നറിയിപ്പുകളും ജനങ്ങളിലേക്കെത്തിക്കുവാൻ ആവശ്യമായ ക്യാമ്പയിനുകൾ സംഘടിപ്പിക്കാൻ നടപടി സ്വീകരിക്കുമോ?</p>		<p>(ബി) മൃഗജന്യരോഗങ്ങളിൽ പ്രാണിജന്യവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് പ്രധാനമായും സ്ക്രബ് ടൈഫസ് (ചെള്ളുപനി), വെസ്റ്റ് നൈൽ ഫീവർ, ക്യാസന്തർ ഫോറസ്റ്റ് ഡിസീസ് (കരങ്ങുപനി), ജപ്പാൻ ജരം എന്നിവയാണ് കാണപ്പെടുന്നത്.</p> <p>രോഗനിയന്ത്രണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി രോഗനിരീക്ഷണം ശക്തിപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. രോഗ പരിശോധനയ്ക്കു വേണ്ട സംവിധാനം ജില്ലകളിൽ സജ്ജമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ചെള്ളുപനി റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെടുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ പ്രതിരോധ/ബോധവൽക്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭാഗമായി താഴെപ്പറയുന്ന പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തിവരുന്നു.</p> <p>വീടുപരിസരത്തുള്ള പാഴ്ചെടികളും മറ്റും വെട്ടി നശിപ്പിച്ച് അവയിൽ താവളമടിച്ച കാണാറുള്ള ചെള്ളുകൾ മനുഷ്യരിലേയ്ക്ക് എത്താനുള്ള സാഹചര്യം ഇല്ലാതാക്കുന്ന പ്രവർത്തനം നടത്തി വരുന്നു.</p> <p>ചെള്ളുകളെ നശിപ്പിക്കാനായി 1% വീര്യമുള്ള സിന്തെറ്റിക് പൈറിത്രോയ്ഡ് എന്ന കീടനാശിനി കുറ്റിച്ചെടികളിലും, വീടിന് ചുറ്റും, എലിയുടെ സഞ്ചാരപഥത്തിലും സ്പ്രേ ചെയ്യുന്ന പ്രവർത്തനം ചെയ്തു വരുന്നു.</p> <p>വീട്ടിലും പരിസരത്തും ആഹാരാവശിഷ്ടങ്ങൾ അലക്ഷ്യമായി വലിച്ചെറിഞ്ഞ് എലികളെയും മറ്റും വീട്ടിലേയ്ക്ക് എത്താൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന സാഹചര്യം ഒഴിവാക്കാൻ പൊതുജനത്തിന് ബോധവൽക്കരണം നടത്തി വരുന്നു.</p> <p>ചെള്ളുകളുടെ സാന്നിദ്ധ്യം ഉണ്ടാകാൻ സാദ്ധ്യതയുള്ള ഇടങ്ങളിൽ പ്രവേശിക്കുന്നവർ വ്യക്തിഗത സുരക്ഷയ്ക്കായി കാലുറകൾ ധരിക്കുന്നതിനും, ചെള്ളിനെ അകറ്റുന്നതിനുള്ള ലേപനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതിനും, ശരീരം സോപ്പ് ഉപയോഗിച്ച് കഴുകി വൃത്തിയാക്കിയ ശേഷം വീട്ടിലേക്ക് പ്രവേശിക്കുന്നതിനും ഉള്ള ബോധവൽക്കരണം നൽകിവരുന്നു.</p> <p>ഇണികൾ കഴുകി വൃത്തിയാക്കിയ ശേഷം പുല്ലിലും, ചെടികളിന്മേലും ഇട്ട് ഉണക്കുന്ന ശീലത്തിനെതിരെയും ബോധവൽക്കരണം നൽകി വരുന്നു.</p>

രോഗം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെടുന്ന സ്ഥലങ്ങളിൽ ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപന മേധാവികളുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ ഇന്റർസെക്ടറൽ മീറ്റിംഗ് കൂടി പ്രത്യേക ആക്ഷൻ പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കി പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തി വരുന്നു. ബോധവൽക്കരണത്തിനായി സോഷ്യൽ മീഡിയ പ്ലാറ്റ് ഫോമുകളും, പ്രിൻഡ് മെറ്റീരിയലും ഉപയോഗിച്ചുവരുന്നു.

ഓരോ ആഴ്ചയിലും IDSP മീറ്റിംഗുകൾ ജില്ലാതലത്തിലും സംസ്ഥാന തലത്തിലും സംഘടിപ്പിച്ച് നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകിവരുന്നുണ്ട്.

ഏപ്രിൽ 13 മുതൽ 'മൃത്യുഞ്ജയം' എന്ന എലിപ്പനി നിയന്ത്രണ പരിപാടി സംസ്ഥാനത്ത് നടത്തിവരുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി എല്ലാ ആരോഗ്യ സ്ഥാപനങ്ങളിലും ഡോക്സിസൈക്ലിൻ ഉണ്ട് എന്ന് ഉറപ്പു വരുത്തുകയും രോഗലക്ഷണമുള്ളവർക്ക് യഥാസമയം ഡോക്സിസൈക്ലിൻ നൽകുകയും എലിപ്പനി രോഗം കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിനായി ലബോറട്ടറി സംവിധാനം ഉറപ്പുവരുത്തുകയും ചെയ്തു വരുന്നു. എലിപ്പനി നിർണ്ണയത്തിൽ വിദഗ്ദ്ധ പരിശീലനം ലഭിച്ച മൈക്രോബയോളജിസ്റ്റുകളേയും പാത്തോളജിസ്റ്റുകളേയും RTPCR സംവിധാനമുള്ള ലബോറട്ടറികളിൽ സംശയമുള്ള രോഗികളിൽ RTPCR നടത്തുന്നതിനായി നിയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു. ദേശീയ ആരോഗ്യ പദ്ധതിയിലെ പി.ഐ.പി, സംസ്ഥാന പ്ലാൻഫണ്ട് ഇവ ഉപയോഗിച്ച് തീവ്ര IEC പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തിവരുന്നു. കൂടാതെ രോഗസാധ്യത കൂടുതലുള്ള തീര പ്രദേശങ്ങൾ, ഗിരിവർഗ്ഗ മേഖലകൾ, ഇതര സംസ്ഥാന തൊഴിലാളികളുടെ വാസസ്ഥലങ്ങൾ, നഗര-ഗ്രാമീണ ചേരികൾ, നഗരവൽകൃത പ്രദേശങ്ങൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ പ്രത്യേക പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തി വരുന്നു. വളരെ വേഗം രോഗനിർണ്ണയം നടത്തി ചികിത്സ ഉറപ്പാക്കാൻ ലെപ്റ്റോസൈറ്റോസിസ് RTPCR പരിശോധന നടത്തി വരുന്നു. തിരുവനന്തപുരം സ്റ്റേറ്റ് പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് ലാബ്, തൃശൂർ മെഡിക്കൽ കോളേജ് എന്നിവിടങ്ങളിൽ ഈ സംവിധാനം ലഭ്യമാണ്.

കൂടാതെ, നിലവിൽ എല്ലാ മെഡിക്കൽ കോളേജുകളിലും പ്രധാന സർക്കാർ ആശുപത്രികളിലും പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് ലാബുകളിലും എലിപ്പനി രോഗനിർണ്ണയത്തിനുള്ള ഐ.ജി.എം. എലൈസ പരിശോധന നടത്തുന്നുണ്ട്.

വെസ്റ്റ് നൈൽ ഫീവർ, ജപ്പാൻ ജ്വരം എന്നിവ തടയുന്നതിന് കൊളക് നശീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഊർജ്ജിതമായി നടത്തി വരുന്നു. ഈ രോഗങ്ങൾക്ക് കാരണമായ അണുക്കൾ മൃഗങ്ങളിലും കാണപ്പെടുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ മൃഗസംരക്ഷണ വകുപ്പിന്റെ സഹകരണത്തോടെ മൃഗങ്ങളിൽ പഠനം നടത്തുന്നതിനുവേണ്ട നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ ദേശാടനപ്പക്ഷികളിൽ അകാരണമായ മരണം റിപ്പോർട്ട് ചെയ്യപ്പെടുന്ന സ്ഥലങ്ങളിലും, മൃഗങ്ങളിൽ തുടർച്ചയായ ഗർഭചരിത്രം സംഭവിക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങളിലും ഒരു വാണിംഗ് സിഗ്നൽ (രോഗസാധ്യത) ആയി എടുത്ത് പ്രതിരോധ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഊർജ്ജിതപ്പെടുത്താൻ വേണ്ട നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

വയനാട് ജില്ലയിൽ ക്യാസന്തൂർ ഫോറസ്റ്റ് ഡിസീസുമായി (കരങ്ങുപനി) ബന്ധപ്പെട്ട് വാക്സിനേഷൻ ഊർജ്ജിതപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. വനവിഭവങ്ങൾ ശേഖരിക്കാൻ പോകുന്ന വനവാസികൾക്ക് ടിക് റിപ്പലന്റുകൾ നൽകിവരുന്നുണ്ട്. കൂടാതെ കാട്ടിനോടടുത്ത് താമസിക്കുന്നവരുടെ വളർത്തുമൃഗങ്ങൾക്കും ടിക് റിപ്പലന്റുകൾ തേച്ചുകൊടുക്കുന്നതിനും നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ടിക്, മൈറ്റ് തുടങ്ങിയവയുടെ നിയന്ത്രണത്തിനായി കീടനാശിനി പ്രയോഗവും നടത്തി വരുന്നു. മൃഗജന്യ പ്രാണിജന്യരോഗ നിയന്ത്രണത്തിന് വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ ഏകോപിപ്പിച്ചുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ നടത്തി വരുന്നു.

മൃഗജന്യരോഗങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിനും ജനങ്ങളിൽ ഇതു സംബന്ധിച്ചുള്ള ബോധവൽകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുന്നതിനും സംസ്ഥാനത്ത് ആരോഗ്യ വകുപ്പ് ഇതര വകുപ്പുകളുടെ സഹകരണത്തോടെ വിവിധ ക്യാമ്പയിനുകൾ സംഘടിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ വർഷവും പ്രസ്തുത ബോധവൽകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരോഗ്യജാഗ്രതയുടെ ഭാഗമായി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ